

Børn og Unge

Videns- og etikbaseret praksis

Udviklingsprojekt 2023-26

Slagelse Kommune
Rikke Kvistgaard Laursen - Chef for Børn og unge

Marts 2024

Samme andel af udsatte børn og unge

- **Omkring 15 %** af børn og unge i Danmark lever i en udsat position
- Børn og unge med **særlige behov 5 %**
- Anbragte børn og unge:
  - **1 %** af alle 0-17-årige anbragt uden for hjemmet.
  - Andelen af anbragte børn har ligget nogenlunde stabilt de sidste 40 år
  - **Omkring 4 %** af en årgang oplever at blive anbragt uden for hjemmet på et tidspunkt i løbet af deres opvækst.

Gode politiske intentioner, men...

Flere tiltag de seneste årtier på Børne- og ungeområdet:

- Anbringelsesreformen (2006)
- Barnets Reform (2011)
- Overgrebspakken (2013)
- Bedre vej til uddannelse og job (KUI 2017)
- Barnets Lov (2024)

Formålsbestemmelse barnets lov

§1. Formålet med denne lov er følgende:

- 1) At tilbyde børn og unge og deres familier rådgivning, hjælp og støtte for at forebygge sociale problemer

- 2) At tilgodese særlige behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer hos et barn eller en ung.
  - Stk. 2: Hjælp og støtte efter denne lov bygger på forældres ansvar for deres børn.
  - Stk. 3: Hjælp og støtte efter denne lov tilrettelægges efter en konkret og individuel vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens behov, forhold og forudsætninger.

Formål med indsats

§2 Hjælp og støtte efter denne lov skal iværksættes med henblik på at sikre, at børn og unge, som har behov for særlig støtte, kan opnå de samme muligheder for omsorg, læring, personlig udvikling, trivsel, sundhed og et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende. Hjælp og støtte kan også iværksættes med henblik på at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten for barnet, den unge eller familien.

Stk. 2 Hjælp og støtte skal ydes med afsæt i barnets perspektiv, ressourcer og behov.

Stk. 3 Hjælp og støtte skal ske så tidligt som muligt.

Stk. 4 Vanskeligheder løses i samarbejde med forældrene.

Børne- og ungeområdet i bevægelse

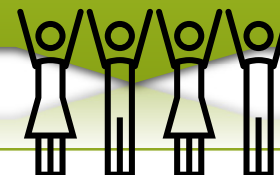
Intentioner med Barnets Lov

- Bedre og tidligere indsats for udsatte børn og familier
- Færre skift og mere stabilitet
- Flere rettigheder til børnene
- Bedre kvalitet i anbringelser
- Bedre kvalitet i sagsbehandlingen og styrket retssikkerhed
- Godt ind i voksenlivet
- Fra aftale til virkelighed

Tiltag på beskæftigelsesområde

- Job kan også være vejen ind i uddannelse
- Uddannelsesparathedsvurderingen udgår i grundskolens udskolingsklasser fra skoleåret 2024.
- Ny STU lovgivning
- Ny hjemløserreform
- Udmøntning af Arnepensionen
- Reformkommissionens anbefalinger
- (Ny Hovedlov??)

**“Vi skal ikke kun gøre tingene rigtigt,
men også gøre de rigtige ting”**

Brændende platform

- Hyppige rapporter om børn og unges mistrivsel – ensomhed, fravær, sundhed, psykiatriske lidelser mv.
  - Børn og unges særlige behov har fået forrang, måske på bekostning af fællesskaber og netværk.
  - Tid hvor det komplekse forsimples – adfærd som problem frem for symptom.
  - Taler om borgerne i stedet for med dem (behandlingsmøder, faglige drøftelser mv).
- ? Hvordan undgår vi at gøre mere af det samme – forlænge situationen?
  - ? Hvad skal der være tilstede i børn og unges liv, for at de opnå samme muligheder som deres jævnaldrende?
  - ? Hvordan kan barnet, den unge og familien opleve og føle sig både *ligeværdig* og *lige værdig* – da det er en afgørende forudsætning i samarbejdet om forandring?
  - ? Hvordan opnås et indefra-blik, på noget så sårbart som forældrekompetencer og unges oplevelse af ikke at passe ind og slå til – kommunikation i kontekst?

Vi har viden, massere af viden...

- Barnets sproglige udvikling ved treårs-alderen er stort set proportionel med karakter ved afgangseksamen.
- Stabil skolegang har betydning for barnets videre mestring af ungdomslivet og muligheden for at tilegne sig en ungdomsuddannelse.
- Børn og unge i segregerede tilbud, opnår ikke i samme grad afgangseksamen (ADHD/autisme)
- Overgange har afgørende betydning både fra dagtilbud til skole og skole til ungdomsuddannelse
- Børns deltagelse i fritidslivet styrker deres oplevelse af at være en del af betydningsfulde fællesskaber og styrker deres sociale kompetencer.
- Unge med psykiske udfordringer falder i højere grad ud af uddannelsessystemet.
- Barnets tandhygiejne afspejler ofte barnets generelle sundhedstilstand.
- Over 90% af tidligere anbragte unge holder jul med biologisk familie efter endt anbringelse.
- Forældres egne opvækstvilkår siger i høj grad noget om deres omsorgsevne.
- Forældres psykiske lidelser og misbrug af rusmidler påvirker muligheden for at give deres børn tilstrækkelig god omsorg.
- Forældres uddannelsesniveau og indkomstgrundlag har betydning for barnets egne uddannelsesforudsætninger.

Børnene og de unge gør hvad de kan – det er omgivelserne der kan gøre noget andet...

Det er samme mængde af udsatte børn og unge de sidste 30 år – trods utallige reformer og tilførsel af milliarder til området.

Skal udviklingen vendes, kan vi ikke løse nutidens problemer med fortidens metoder.

Udvikling af videns- og etikbaseret praksis, hvor bl.a. et fælles børne- og ungesyn og viden om børns udvikling, risiko- og beskyttelsesfaktorer, al tings forbundethed, double binds, forforståelse og kommunikation omsættes til en fælles tilgang og praksis i samspil med vores børn, unge og familie og øvrige relevante parter i deres liv.

Fælles Børne- og ungesyn hvor børn og unge ses som aktivt deltagende og kompetente sociale individer, med central viden om deres egen livssituation, og hvor de er medskabere af deres egne livsprocesser.

Risikofaktorer er fællesbetegnelser for forhold, som øger sandsynligheden for, at børn og unge udvikler sociale problemer.

Beskyttelsesfaktorer defineres modsat som forhold, der beskytter børn og unge mod disse risici.

Interdependens - det forhold, at to eller flere enheder, eller aktører er gensidigt afhængige af hinanden. Ting er forbundet og kan ikke "fikses" isoleret.

Vores **forforståelse** har betydning for hvordan vi tilgår og møder børn og unge i udsatte positioner.

Kommunikation handler bl.a. om, hvad der er mulighed for at kommunikerer i kontekst.

3-årig udviklingsproces – Viden og etik

- omlægning af vores praksis

Analyse og Kompetenceudvikling

Udvikling og gennemførelse af tre diplommoduler målrettet fagprofessionelle på børne- og ungeområdet. Et fælles modul for relevante fagprofessionelle på børne- og ungeområdet (0 -30 år) og to fagspecifikke diplommoduler målrettet henholdsvis myndighedsrådgivere og indsatsdel.

Udvikling af nyt måleparameter

Udvikling af nyt måleparameter med afsæt i hvad der understøtter børn og unges udvikling og trivsel – giver dem samme muligheder som deres jævnaldrende. Mindre fokus på proceskrav og administrative nedslag i sagsbehandlingen – fokus på intentionerne i lovgivningen på det samlede børne- og ungeområde.

Sideløbende forskning og effektmåling

Sideløbende forskning og effektmåling af betydningen af ændret mindset og socialfaglige praksis ud fra en række fastsatte målsætninger i relation til risiko- og beskyttelsesfaktorer i børn og unges liv.

Hvor vil vi hen i Slagelse Kommune

- En viden- og etikbaseret praksis, der giver fælles indsigt og perspektiver på risiko- og beskyttelsesfaktorer og som sætter retning og mål for det tværfaglige samarbejde.
- En praksis hvor vi reelt lykkes med at arbejde forebyggende – inden udfordringer afspejler sig i barnets eller den unges adfærd.
- Fælles børne- og ungesyn som afspejler en praksis, hvor børn og unge anerkendes i deres selvstændig ret og mødes som kompetente og deltagende individer.
- En praksis hvor vi er bevist om vores forforståelser (problem - løsning), styrker relationerne og hvor alle bliver med-faciliterende i de forandringer der igangsættes.
- En praksis hvor vi er ydende og datadrevene og lærer konstant, og hvor vi forpligtiger os til at være nysgerrige på vores børn, unge og familie, vores samarbejdspartnere og på os selv.
- En praksis, hvor vi er bevidste om, at vi ikke indfrier intentionerne i lovgivningen, hvis vi isoleret fokusere på krav i sagsbehandlingen eller på indsatsniveau. Vi skal i stedet tage afsæt i vigtige faktorer og måle på, i hvor høj grad vi lykkes med at give børn og unge i udsatte positioner samme muligheder som deres jævnaldrende – andel af beskyttelsesfaktorer.
- ...

